

Královská Šumava se stává jedenáctým národním geoparkem

16.12.2022 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Geopark Královská Šumava splňuje všechny požadavky pro přiznání statusu „národní geopark“, rozhodla o tom Rada národních geoparků na svém podzimním zasedání. Na základě jejího doporučení udělil ministr životního prostředí Marian Jurečka (KDU-ČSL) geoparku Královská Šumava certifikát „národní geopark“. Prestižní titul je především završením mnohaleté spolupráce obcí a neziskových organizací na části území pohoří Šumava. Národní geoparky pomáhají s dobrovolnou ochranu přírody a krajiny. Prezентují geologickou minulost a přírodní krásy. Jsou ukázkovými místy propojení geologie, živé přírody, aktivit místních obyvatel a jejich kultury.

„Máme jedenáctý národní geopark v řadě, to už je reprezentativní síť, takový propracovaný koncept v Evropě máme jediné my a Němci,“ sděluje ministr životního prostředí Marian Jurečka (KDU-ČSL). A pokračuje: „Unikátnost Královské Šumavy jako krajiny zvířat, lesů a lidí, krajinu zlata, křemene, železa a skla podtrhuje její územní vymezení podle historického majetku Koruny české, hodnota prastaré krajiny šumavských plání, úbočí rozbrázděné četnými údolími, hlubokými kaňony, krajiny, kterou modelovala už doba ledová. Geopark zasahuje do Národního parku i CHKO Šumava i do Předšumaví v oblasti Přírodního parku Kochánov. Královská Šumava je tedy prvním geoparkem, který sdílí významnou část svého území s národním parkem. Zdá se, že je to jeho deviza, alespoň dosavadní výsledky spolupráce mezi těmito institucemi to potvrzují.“

Martina Pásková, předsedkyně Rady národních geoparků a členka Rady globálních geoparků UNESCO, komentovala zrození jedenáctého národního geoparku v Česku takto: *„Přípravu kandidatury a vývoj geoparku jsem od samotného počátku osobně sledovala a postupně sílilo moje přesvědčení, že se jeho vedení ujal ten správný člověk. Vybudovat tvořivý tým i aktivovat a takto pozitivně pro rozvoj geoparku naladit sociální kapitál v území tak složitém z hlediska vztahu mezi ochranou přírody a rozvojem místních komunit považuji za mimořádný a do budoucna velmi slibný počín.“*

Území geoparku se nachází v Plzeňském kraji při státní hranici v centrální Šumavě, de facto je vymezují města Kašperské Hory, Železná Ruda a městys Čachrov. Sídlo geoparku se nachází v Rejštejně, organizátorem činnosti geoparku je Český svaz ochránců přírody Rejstejn, pobočný spolek. Toto území bylo v minulosti takřka celé ve správě tzv. Králováckých rychet (svobodných sedláků s královskými privilegii). Díky výskytu zlatých ložisek ve zdejších podložích jde zároveň o území zlatorudných královských revírů v okolí Kašperských Hor a Rejštejna a v okolí Hartmanic, s četnými pozůstatky rýžování a dolování zlata od středověku do 19. století. Zdejší bohatý výskyt křemene a dřeva od 16. století až do 20. století zas vedl k rozvoji sklářství v této oblasti až do úrovně světové proslulosti. Informace o historii využívání těchto přírodních zdrojů lze načerpat v Muzeu Šumavy v Kašperských Horách, v návštěvnických geobodech v Rejštejně, na Rokytě, Staré vápence, v environmentálním centru v Železné Rudě i při geotoukách, které geopark organizuje pro veřejnost.

„Dlouho jsme přemýšleli, jak veřejnosti prezentovat území geoparku a vhodně tak doplňovat informace šířené o národním parku. Naší touhou je šířit myšlenky podporující a vysvětlující ochranu přírody z jiného pohledu. Chceme přispět k opětovnému pochopení propojení člověka s přírodou jako celku, od geologického podloží, přes vodu a lesy a čistý vzduch,“ říká František Krejčí, ředitel Národního geoparku Královská Šumava a předseda ČSOP Rejstejn.

Území geoparku je výjimečné i pozůstatky ledovcové činnosti. Ledovcová jezera jsou asi nejznámějšími příklady (na území geoparku jsou 4 a jedno již zaniklé), ale stop po působení svahových ledovců je zde více. Budou prezentovány v připravované aplikaci pro mobilní telefony, podobně jako vývoj sítě potoků a řek či systém středověkých obchodních cest. Obyvatelé tohoto území (7 obcí centrální Šumavy a Pošumaví) existencí a činností geoparku získávají další možnosti, jak společně objevovat zapomenuté, podílet se na tvorbě nových expozic i na sběru literárních podkladů. Území se celé nachází v oblasti českého pohraničí, poznamenaného válkou a poválečným odsunem německého obyvatelstva.

"Náš geopark je kromě prezentace geologického vývoje zdejší krajiny postaven na prezentaci historie využívání nerostných surovin, a to od dob Keltů až po současnost. Mnoho zajímavých příběhů, detailů historických událostí či pozůstatků v krajině zůstává dosud skryto, proto nás čeká hodně práce při rozvoji citlivého poznávacího turistického ruchu," uvádí Zdeněk Svoboda, historik Národního geoparku Královská Šumava.

„Získání statusu národní geopark je oceněním práce týmu zdejších lidí a partnerů, kteří se s námi podílejí několik let na vzniku poznávací infrastruktury geoparku, na přípravě tras a příručkách pro geoprůvodce, na publikační činnosti i natáčení populárně naučných pořadů, badatelské činnosti a mnoha dalších aktivitách,“ uzavírá František Krejčí, ředitel geoparku a předseda ČSOP Rejstejn. Více o Národním geoparku Královská Šumava na www.csoprejstejn.cz a kralovskasumava.cz.

Geoparky vyprávějí tisíce, miliony až miliardy let starý příběh planety Země a popisují geologické procesy, které ji tvarovaly. Odkrývají nejen pradávnou historii naší planety a s ní spojené důkazy minulých geologických a klimatických změn, ale zároveň informují místní obyvatele i návštěvníky o současných hrozbách a výzvách globálních změn probíhajících v krajině. Ministerstvo životního prostředí, prostřednictvím Rady národních geoparků, ve spolupráci s dalšími ministerstvy a příslušnými institucemi usiluje o vytváření příznivých podmínek pro vznik a rozvoj geoparků v České republice. Více o geoparcích čtěte ZDE.

Tiskové oddělení MŽPtel.: 267 122 818 nebo 267 122 534e-mail: tiskove@mzp.cz

Geoparky vyprávějí tisíce, miliony až miliardy let starý příběh planety Země a popisují geologické procesy, které ji tvarovaly. Odkrývají nejen pradávnou historii naší planety a s ní spojené důkazy minulých geologických a klimatických změn, ale zároveň informují místní obyvatele i návštěvníky o současných hrozbách a výzvách globálních změn probíhajících v krajině. Ministerstvo životního prostředí, prostřednictvím Rady národních geoparků, ve spolupráci s dalšími ministerstvy a příslušnými institucemi usiluje o vytváření příznivých podmínek pro vznik a rozvoj geoparků v České republice. Více o geoparcích čtěte ZDE.

https://www.mzp.cz/cz/news_20221216_Kralovska-Sumava-je-narodnim-geoparkem